

24. marts 2014

Kemikalieindsats 2014-17

- på vej til en giftfri hverdag

Indhold

Forord

International indflydelse

Giftfri produkter

Ressourcer i kredsløb

Forord

Regeringen har i oktober 2013 indgået en bred aftale med alle folketingets partier om en stærk dansk kemikalieindsats for perioden 2014 – 2017. Aftalen skal sikre, at børn og voksne skal kunne leve uden frygt for at blive syge af kemikalier, og mennesker, dyr, og planter skal kunne trives i et sundt miljø. Det kan lyde lige til, men i en verden, hvor kemikalier er en helt nødvendig del af vores hverdag, så kræver det mere end som så. Kemikalier findes i vores tøj. De findes i vores shampoo. Og de findes i vores mobiltelefon. I alt hvad vi omgiver os med er der kemikalier. De er der, fordi de er med til at få huden til at føles blød, når du smører creme på, fordi de får malingen til at dække bedre, når stuen skal friskes op og fordi de får gummidækkene på cyklen til at holde til ekstra mange ture til og fra arbejde. Heldigvis er langt de fleste af de kemikalier, vi omgiver os med ikke farlige for hverken mennesker eller miljø. Men dem, der er skadelige, skal vi have styr på – og vi skal arbejde aktivt for at finde bedre alternativer. Vi er i fuld gang, og vi er nået langt i Danmark og internationalt, men der er en stor opgave forude. Med aftalen om kemikalieindsatsen 2014-2017 tager vi et stærkt skridt på vej mod en giftfri hverdag.

Det nytter ikke noget, hvis vi alene i Danmark laver forbud eller stiller krav til de virksomheder, der producerer varer med kemikalier i. Langt de fleste varer, vi bruger hver dag, produceres uden for Danmarks grænser, og kan tilmed købes på internettet. De fleste af de virksomheder, der producerer kemikalierne, er ikke danske. Derfor er det vigtigt, at vi fra dansk side bruger flere kræfter på det internationale kemikaliearbejde. Vi skal være til stede, når der bliver lavet internationale kemikalie-regler, som for eksempel den europæiske kemikaliereregulering, REACH. Vi skal ind og påvirke forhandlingerne fra start, og vi skal bidrage med den store viden, vi har på kemikalieområdet. Vi skal dele vores indsigt med andre landes politikere, embedsfolk i EU, FN, grønne organisationer, forbrugerorganisationer og virksomheder, som gerne vil være med til at sikre ikke bare danskerne, men mennesker i hele verden, en større grad af beskyttelse mod farlige kemikalier.

I det hele taget er samarbejde på tværs af interesser en vigtig del af den kemikalieindsats for perioden 2014 - 2017, som alle Folketingets partier står bag. Aftalen er derfor en bred invitation til, at de grønne organisationer, staten, virksomheder, videntcentre og forbrugerorganisationer alle bidrager og tager del i kemikaliearbejdet. Det kan de gøre i det nye Kemikalieforum, hvor viden og erfaringer på området bliver delt mellem dem, der har en interesse i, at vi holder et vågent øje med de farligste kemikalier, samtidig med, at vi udnytter de fordele, andre kemikalier giver os i vores hverdag.

Det er den måde, vi opnår de bedste resultater på. Både i forhold til forbrugernes sikkerhed, men også når det gælder danske virksomheders konkurrenceevne. Når kemikalier produceres og bruges i alle hjørner af verden, er det en fordel for de danske virksomheder, at alle virksomheder spiller efter de samme regler.

Virksomhederne skal være med til at finde alternativer til de farligste kemikalier, og vi skal hjælpe dem med at løse den store opgave, det er at udvikle nye og bedre produkter uden de farligste kemikalier. Vi skal kunne bruge vores ressourcer igen og igen, og kemikalierne må ikke stå i vejen

for, at vi kan genbruge delene fra vores computer, fibre i vores tøj eller pæren fra skrivebordslampen. Kemikalieindsatsen skal bidrage til, at vi får udviklet nye og mere ressourceeffektive teknologier.

Jeg ser derfor frem til et aktivt og udvidet samarbejde om at få styr på problematiske kemikalier.

Kirsten Brosbøl, miljøminister

1. International indflydelse

Kemikalier uden grænser - den internationale udfordring

Vi omgiver os dagligt både hjemme og på arbejde med produkter, der indeholder kemikalier. Rigtig mange af de produkter, vi bruger, produceres uden for Danmarks grænser. Det gælder for eksempel "kemitunge" varer såsom elektronik, plastprodukter og tekstiler. For at beskytte mennesker og miljø mod de problemer, som kan følge med brugen af farlige kemikalier, skal udfordringerne adresseres internationalt. Der er samtidig stadig stor mangel på viden om hvilke kemikalier, der udgør en risiko, hvor farlige de er, hvordan og hvor de bruges. Danmark skal gøre en indsats for at undersøge og dokumentere problematiske kemikalier, så der kan komme fælles regulering. Den danske kemikalieindsats 2014-2017 skal derfor have et stort fokus på samarbejdet med andre lande og dialog med myndigheder, virksomheder og andre interessenter for at sikre gennemslagskraft.

Udfordring	Hovedindsatser
Brug af særligt problematiske stoffer skader sundhed og miljø samt hindrer genanvendelse	Danmark arbejder målrettet for optagelse af problematiske stoffer REACH kandidatlisten mhp. udfasning og substitution af stofferne
Danske virksomheder får ikke de nødvendige oplysninger om kemikalier og kan derfor ikke producere uden risiko for sundhed og miljø	Danmark arbejder for, at kemikalieproducenternes registreringer under REACH forbedres og udarbejder stofvurderinger af mulige problemkemikalier
Ulovlige stoffer og produkter skader sundhed og miljø samt lovlydige virksomheders konkurrenceevne	Danmark tager aktivt del i det europæiske kontrolsamarbejde
Identifikation af farlige kemikalier er en langsommelig og dyr proces	Danmark udvikler værktøjer til at opnå ny viden om farlige kemikalier, herunder mhp at virksomheder kan substituere farlige kemikalier i produktionen
Reglerne om hverdagsgifte (biocider) er ikke fuldt gennemført, og hverdagsgiftene bruges ikke bæredygtigt	Danmark og EU øger tempoet med at godkende biocider og arbejder sammen med virksomhederne for bæredygtig brug af biocider.
Hormonforstyrrende stoffer er mistænkt for at kunne skade mennesker og miljø, og viden om sammenhæng i forhold til f.eks. udvikling af diabetes, mangler.	Dansk viden skal bruges til indflydelse på EU-regulering i forhold til udvikling af kriterier og fastsættelse af grænseværdier. Samarbejde mellem forskere og myndigheder og ny viden.
Mangel på viden om produktion, brug, bortskaffelse og genanvendelse af stoffer	Kortlægning af stofferne på LOUS skal danne grundlag for indspil til fremtidige tiltag
Mangel på viden om hvor nanomaterialerne findes og hvordan forbrugerne bliver udsat for dem	Dansk viden om nanoteknologi skal bidrage til udviklingen af en fælles EU-løsning
Globalt producerede varer indeholder farlige stoffer, som allerede er udfaset i EU	Danmark fokuserer globalt på udfasning af problematiske stoffer som hormonforstyrrende stoffer og på problematiske stoffer i varer

REACH – en fælles indsats giver bedre resultater

På trods af at vi har brugt titusindvis af kemiske stoffer igennem mere end 50 år, mangler der stadig viden om skadelige virkninger af kemikalier. Derfor har man med REACH givet virksomhederne ansvaret for at skaffe den nødvendige viden og for at bruge de kemiske stoffer forsvarligt. REACH er EU's kemikalielovgivning, som sikrer ensartet regulering på tværs af landegrænserne, og som dermed er afgørende for at sikre både et højt beskyttelsesniveau og ensartede vilkår for virksomhederne. Derfor er det europæiske REACH-samarbejde et vigtigt omdrejningspunkt for den danske indsats på kemikalieområdet.

REACH er den eneste lovgivning – både i EU og globalt - som generelt kræver data om kemiske stoffers farlige egenskaber og brug. REACH omfatter krav om data for ti-tusindevis af kemiske stoffer på markedet, som gør det muligt bredt at regulere kemikalier i en lang række sektorer for eksempel vedr. farligt affald, vandmiljøet, miljøgodkendelse af virksomheder og arbejdsmiljøet.

Gennem regulering – og i tæt samarbejde med virksomheder og andre interessenter på kemikalieområdet – skal der i REACH stilles krav, som er velbegrundede og gennemskuelige for producenter og importører. Her skal Danmark spille aktivt ind i relation til for eksempel fareklassificeringer, begrænsningsforslag, optagelse på Godkendelseslisten, kontrollen af registreringsoplysninger og stofvurderinger. Indsatsen skal hjælpe danske virksomheder til at være blandt de bedste til at undgå problematiske kemikalier og udfase brugen heraf. Det kan skabe innovation og vækst i Danmark.

REACH er central for regulering af farlige stoffer både på globalt plan og i EU. REACH hjælper også andre lande med at håndtere kemikalier på en fornuftig måde, og til at skabe en grøn omstilling uden for Europas grænser. Principperne i REACH kopieres i stor stil ude i verden. Eksempelvis ser både Kina og USA lige nu på mulighederne for lignende modeller. Det er godt for Danmark set i forhold til miljø og sundhed – men også for danske virksomheders konkurrenceevne.

REACH åbner også muligheder for at deles om den omfattende arbejdsbyrde, som er forbundet med indsamling af viden, registrering, klassificering og regulering på kemikalieområdet. REACH sikrer dermed en effektiv udnyttelse af ressourcerne, både hos virksomheder og myndigheder. Danmark skal fortsat bidrage til, at den information, som tilvejebringes ved implementeringen af REACH, løbende udbygges, når der kommer ny viden om effekter af stofferne og nye måder at bruge kemikalierne på.

Danmark har været toneangivende i diskussionerne af kriterierne for identifikation af hormonforstyrrende stoffer, og Danmark har i samarbejde med de nordiske lande, Holland, Tyskland og England, presset på for at indføre mere relevante testmetoder til at påvise stoffers hormonforstyrrende effekter. I kemikalieindsatsen 2014-2017 skal Danmark, i endnu højere grad end tidligere, forene kræfterne og dele arbejdsbyrden med andre medlemslande i både EU og Norden for at opnå øget indflydelse på vigtige områder.

Udvikling og forbedring af REACH-virkemidler

Udvikling af Kandidatlisten til brug for udfasning og substitution

Kandidatlisten omfatter stoffer, som er særligt problematiske for sundhed og miljø. Listen omfatter for eksempel stoffer som kan give kræft, skade arveanlæggene, evnen til at få børn eller skade

barnet under graviditet (CMR-stoffer). Listen omfatter også stoffer, som ikke kan nedbrydes i naturen og som ophobes i mennesker og organismer (PBT-stoffer) eller som er hormonforstyrrende.

Optagelse af et stof på Kandidatlisten under REACH er første skridt mod udfasning i EU. Når et kemisk stof er optaget på listen, skal producenter og leverandører oplyse kunderne om, hvis stoffet er i varen, og på sigt vil det kræve godkendelse for overhovedet at kunne bruge stoffet. Det gælder i dag for en række særligt problematiske stoffer.

Erfaringerne viser, at Kandidatlisten har stor praktisk betydning for virksomheder i Danmark, EU og globalt, ikke mindst i forhold til substitution.

En aktiv dansk indsats skal sikre, at Kandidatlisten fortsat udvikles, så virksomhederne kan udnytte den til at udfase brugen af særligt problematiske stoffer efter. I den forbindelse vil Danmark arbejde målrettet for, at Kommissionens køreplan for at optage alle relevante særligt problematiske stoffer på Kandidatlisten inden 2020, bliver gennemført.

Bedre registreringer af data om kemikalier til brug for leverandører, forbrugere mv.

Producenter af kemiske stoffer skal registrere brugen af kemiske stoffer under REACH for at dokumentere, at de har undersøgt, hvor farlige de kemiske stoffer er, og at de kemiske stoffer kan bruges uden at skade mennesker og miljø.

En stor del af registreringerne fra producenterne er imidlertid mangelfulde i dag, og indeholder ikke alle de nødvendige data om kemikalierne. Det er et problem for alle virksomheder, som anvender kemikalier i deres produktion. Hvis virksomhederne ikke får tilstrækkelige viden om kemikalienes farlighed, kan de ikke sikre, at de bruges forsvarligt. Danske virksomheder, og i den sidste ende forbrugerne, kan således komme i klemme, hvis producenterne ikke lever op til deres ansvar i REACH. Derfor skal der sikres en højere kvalitet af de registreringer, som kemikalieproducenterne foretager under REACH.

Ensartethed og kvalitet i grundoplysningerne om farerne ved kemikalierne, og de anvisninger om sikker håndtering, som registranterne sender ned gennem leverandørkæden, er vigtige for at sikre, at informationerne i REACH er troværdige og brugbare.

I fremtiden kan en kategorisering af registreringerne efter deres kvalitet eksempelvis være et værktøj til at opnå den nødvendige kvalitetssikring af de oplysninger, der registreres under REACH.

Det Europæiske Kemikalie Agentur (ECHA) står bl.a. for den praktiske håndtering af registreringer og kontrol med om registreringer lever op til kravene, men Danmark kan påvirke udviklingen ved at arbejde for enkle vejledninger til producenterne, når de registrerer deres kemikalier, og påtage sig at vurdere udvalgte stoffer.

Klassificering og mærkning af farlige kemikalier

Fælles forståelse af hvornår kemikalier skal betragtes som farlige, er første trin i arbejdet med at regulere problematiske kemikalier. Det sker ved klassificering af farlige kemikalier under CLP (EU forordning om klassificering, mærkning og emballage) og GHS (FN aftale om global harmoniseret klassificering og mærkning). Kemikalierne skal mærkes efter deres farlighed. Når et stof får en harmoniseret klassificering i EU har det – afhængigt af den konkrete farlighed – en række

konsekvenser både i REACH og en lang række øvrige EU-direktiver og forordninger. Klassificeres et stof fx som kræftfremkaldende, udløser dette en række forbud og begrænsninger, herunder, at de ikke længere må sælges til private. Klassificering bliver dermed første trin i en række beslutningsprocesser. Kriterierne under GHS for klassificering og mærkning af farlige stoffer er globale og er derfor et særligt vigtigt instrument for 3. verdens lande i forhold til at få håndteret kemikalierne rigtigt.

Øget fokus på kontrol og tilsyn

Hvert år kommer der nye eller ændrede regler på kemikalieområdet fra EU. Derfor er det vigtigt – også gennem kontrolarbejdet – at sikre, at både nye og gamle regler bliver overholdt. Det vil skabe en konkurrenceforvridende situation, hvis lovlydige virksomheder stilles dårligere, fordi de overholder de nye regler.

Handel med kemikalier sker på tværs af landegrænserne, og det stiller store krav til tilsynssamarbejdet i EU. I dag samarbejder landene og udveksler information for at opnå en ensartet tilgang til tilsyn. Bl.a. udveksler myndigheder i forskellige lande viden om ulovlige kemikalier, produkter og varer, så de kan stoppes inden de når frem forbrugeren.

Kontrol på kemikalieområdet tænkes også i endnu højere grad sammen med andre virkemidler for at give virksomhederne støtte og vejledning til at overholde lovgivningen.

Kemikalieinspektionen i Miljøstyrelsen har i flere år deltaget aktivt i flere europæiske kemikalietyl-synsnetværk for at øge fokus på kontrol og samarbejde på europæisk plan. Det er et fremadrettet indsatsområde, at Danmark bidrager aktivt til de fælles europæiske kontrolværktøjer, fx den fælles europæisk databank, ICSMS, hvor tilsynsmyndigheder i hele EU på sigt vil dele informationer om ulovligheder.

Derudover vil den fremadrettede kontrolindsats i kemikalieindsatsen 2014-2017 understøtte og videreudvikle det tætte samarbejde på tværs af landegrænser inden for følgende indsatsområder:

- *Forbrugerprodukter, som har børn og unge som målgruppe*
EU-reguleringen af forbrugerprodukter som bl.a. legetøj, elektronik og kosmetik ændres ofte, og mange varer på det danske marked produceres i lande udenfor EU, hvor der ikke er nødvendigvis er høje standarder. Den nye kemikalieindsats vil derfor sætte fokus på blandt andet disse produktområder, f.eks. gennem containerkontroller i samarbejde med SKAT og Sikkerhedsstyrelsen (læs også om den særlig indsats rettet mod børn og unge under ”giftfri produkter”).
- *Virksomhedernes REACH registreringer*
Det har vist sig at være kompliceret for virksomhederne længere nede i leverandørkæden at leve op til reglerne i REACH, om at de også skal kunne dokumentere sikker brug af deres produkter, da kemikalieproducenternes registreringer i mange tilfælde ikke lever op til kravene, og da tilstrækkelig information om sikker anvendelse ikke formidles ned gennem leverandørkæden. Derfor fortsætter kontrollen med, om producenter og importører af kemikalier har registreret efter reglerne.

- *EU's regler om "hverdagsgifte" (Biocidreglerne)*
Biocidforordningen medfører, at antallet af godkendelsespligtige biocidholdige produkter fra 2013 og frem til 2025 gradvist vil øges fra ca. 300 til ca. 2000. Derfor vil der være behov for en udvidelse af tilsynet på området.
- *Helhedsorienteret kontrol med fokus på flere lovgivninger (fx kemikalier og affald)*
En helhedsorienteret kontrol vil sikre fokus på problematiske kemikalier og genanvendelse i et cirkulært kredsløb. Det kan eksempelvis være kontrol af eksport af kølemøbler og elektronikaffald, hvor både regler på kemikalieområdet og affaldsområdet er relevante.

Identifikation og forudsigelse om kemikalier er farlige for miljø og sundhed

Tusindvis af kemiske stoffer er endnu ikke testet for deres farlige egenskaber, og det vil være dyrt, langsommeligt og indebære gennemførelse af mange dyreforsøg, hvis stofferne skal testes for alle relevante effekter. Dette gælder ikke mindst for de mange kemiske stoffer, som i dag kun bruges i små mængder, men som måske i fremtiden kan erstatte kendte problematiske stoffer. Derfor er der brug for andre metoder til at belyse farligheden af de kemiske stoffer, som ikke er testet endnu.

Miljøstyrelsen har i mere end ti år arbejdet sammen med DTU Fødevareinstituttet om at udvikle og anvende såkaldte QSAR computermødelles til at forudsige bl.a. giftighed og miljøskæbne for kemiske stoffer. Modellerne giver en øget viden om tusinder af kemiske stoffers egenskaber, og kan dermed identificere potentielt farlige stoffer. Modellerne er hermed et vigtigt værktøj til at prioritere stoffer, der bør vurderes nærmere og eventuelt reguleres strengere.

Formålet under Kemikaliehandlingsplanen 2010-2013 var i høj grad *udvikling* af QSAR redskaber. I kemikalieindsatsen 2014-2017 er det primære formål derimod *anvendelse* af redskaberne. Der skal laves målrettede undersøgelser med henblik på at identificere mulige problemstoffer (f.eks. hormonforstyrrende stoffer). Resultaterne af disse undersøgelser skal kunne bruges direkte i myndighedernes arbejde inden for identificering og regulering af problematiske stoffer, herunder som indspil til EU's liste over potentielt bekymrende stoffer, der skal undersøges nærmere (CORAP listen).

Modellerne vil også være et værktøj for virksomhederne til at identificere problematiske effekter på et så tidligt stadie i udviklingsarbejdet, at virksomheder kan undgå farlige nye produkttyper, og at virksomheder kan overveje substitution af problematiske kemikalier i eksisterende produkter.

Påvirkning af ny EU-regulering af hverdagsgifte (biocider) og information til virksomheder

Hverdagsgifte (biocider) er fx myggemidler, desinfektionsmidler, rottemidler og træimprægneringsmidler. De er kemiske produkter, der er designet til at slå ihjel, og derfor må de ikke markedsføres i EU, før de er godkendt. I 2013 blev den eksisterende EU-regulering på området erstattet af en forordning om markedsføring af biocider, som strammer reglerne for EU-godkendelsen af biociderne. Hovedformålet med den nye forordning er at sikre, at de produkter, der er på markedet, både er effektive og påvirker miljø og sundhed mindst muligt. Danmark ønsker at påvirke EU-arbejdet med

godkendelse af biocider, og vil bl.a. arbejde for hurtig risikovurdering, og for at særligt problematiske stoffer udfases, hvis der findes brugbare alternativer.

Derudover vil Miljøstyrelsen klæde de danske virksomheder på til de nye skrappe regler. Det kræver en stor indsats og en tæt dialog med virksomhederne. ”Biocidpanelet” er et nystartet samarbejde mellem Miljøstyrelsen og en række interessenter, der repræsenterer industri, professionelle brugere, miljøinteresser og forbrugere. Panelet skal fremme dialog, bidrage med viden og ekspertise til regulerings- og informationsarbejdet. Panelet vil blive inddraget i Miljøstyrelsens løbende arbejde med målrettet branchespecifik information om biocider.

EU-Kommissionen skal i 2015 komme med et oplæg om bæredygtig anvendelse af biocider. Oplægget vil supplere reglerne om godkendelse af biocider. Bæredygtig anvendelse handler om at reducere påvirkningen fra hverdagsgifte, herunder gennem produktdesign (fx vindueskonstruktion, der kræver mindre behandling med træbeskyttelse), uddannelseskraft til professionelle brugere og målrettet information til forbrugere og professionelle brugere om alternative bekæmpelsesmuligheder.

Danmark vil præge EU-arbejdet for dels at opnå et ambitiøst regelsæt, som sænker eksponeringen af mennesker og miljø overfor farlige stoffer, dels at bidrage til udviklingen af innovative danske løsninger på området. Biocidpanelet vil blive inddraget i forberedelsen af strategiarbejde om bæredygtig anvendelse af hverdagsgifte.

Dansk viden skal danne grundlag for EU-regulering

Der er stadig stor mangel på viden om hvilke kemikalier, der udgør en risiko, hvor farlige de er, hvordan og hvor de bruges. Danmark skal gøre en indsats for at undersøge og dokumentere problematiske kemikalier, så der kan komme fælles regulering.

Dansk viden om hormonforstyrrende stoffer skal bruges til at påvirke EU-regulering

Hormonforstyrrende stoffer er mistænkt for at kunne skade mennesker og miljø selv ved ganske lave doser og koncentrationer. Derfor er indsatsen vedrørende hormonforstyrrende stoffer vigtig. WHO/UNEP’s 2013-status over den aktuelle viden om hormonforstyrrende stoffer udtrykker stigende bekymring for alvorlige effekter på sundhed og miljø.

Den mangeårige danske indsats i forhold til hormonforstyrrende stoffer og kombinationseffekter har ført til, at der både i EU og globalt er fokus på området, og at ny lovgivning er undervejs. Den viden, vi har fået de seneste 10-15 år, skal nu omsættes i konkret regulering, som skal begrænse udsættelsen for hormonforstyrrende stoffer. Arbejdet i EU med udvikling af kriterier for hormonforstyrrende stoffer er på vej ind i en afgørende og kritisk fase. Danmark vil arbejde for, at hormonforstyrrende stoffer identificeres og vurderes ensartet på tværs af relevante lovgivninger. Danmark vil også arbejde på at få en ny dansk national ekspert i EU netop på dette område. Det vil bidrage til at fremme EU-lovgivning på hormonområdet, som effektivt håndterer udfordringen med hormonforstyrrende stoffer.

Danmark skal bidrage med videnskabelig dokumentation, der støtter op om arbejdet med regulering af de hormonforstyrrende stoffer. Det gælder f.eks. spørgsmålet om, hvorvidt der kan fastsættes sikre grænseværdier for hormonforstyrrende stoffer, eller hvilke metoder som er bedst egnede til at vurdere stofferne. Denne viden skal bringes ind i forhandlingerne om hormonforstyrrende stoffer under REACH, lovgivningen for plantebeskyttelsesmidler og biocider samt andre relevante lovgivninger for fx kosmetik, legetøj mv.

Vi mangler stadig viden om fx kombinationseffekter og om sammenhænge mellem hormonforstyrrende stoffer og udviklingen af diabetes, fedme, hjerte-karsygdomme, påvirkning af hjernens udvikling, og effekter på det kvindelige forplantningssystem – hos både mennesker og dyr. Derfor skal Center for Hormonforstyrrende Stoffer fortsætte og samtidig bidrage til, at danske forskere kan være videnskabeligt helt i front på området, ligesom det gode samarbejde i Danmark mellem forskere og myndigheder muliggør tidlige forebyggende indsatser.

Samarbejde på tværs af ministerierne om hormonforstyrrende stoffer skal også udnyttes optimalt, så der kommer større fokus på disse stoffer på sundhedsområdet, fødevarerområdet og arbejdsmiljøområdet. Det skal sikre, at den danske indsats overfor hormonforstyrrende stoffer er koordineret på tværs af ministerier.

Dansk kortlægning af stofferne på LOUS skal danne grundlag for indspil til fremtidige tiltag

Miljøstyrelsen er i gang med en stor kortlægning af samtlige 40 stoffer på Listen Over Uønskede Stoffer (LOUS). LOUS er en signalliste til danske virksomheder over stoffer, som industrien bør overveje at nedsætte forbruget af. Listen omfatter bl.a. Bisphenol-A, PFOA og PFOS-forbindelser og visse ftalater. Kortlægningen af stofferne skal generere mere viden om eksempelvis produktion, brug, bortskaffelse og genanvendelse af stofferne samt en større forståelse af, i hvilken grad mennesker og miljø udsættes for stofferne og effekterne heraf.

Kortlægningen af stofferne på LOUS skal danne grundlag for fremtidige overvejelser på området – fx i form af behov for yderligere regulering og information, substitution/udfasning, klassificering og mærkning samt håndtering af affald.

Den indsamlede viden fra LOUS-kortlægningerne skal bruges aktivt både nationalt, i EU og globalt. Især i EU skal viden fra LOUS-arbejdet bruges til direkte indspil til fremtidige reguleringer af de 40 LOUS-stoffer og stofgrupper, hvis der er behov for det.

Dansk viden om nanoteknologi skal bidrage til udviklingen af en fælles EU-løsning

Nanoteknologi rummer både vækstpotentiale og intelligente bud på, hvordan vi bruger færre ressourcer i vores produktion og forbrug. Men vi ved ikke nok om, hvordan nanoteknologien kan bruges sikkert. Med oprettelsen af en ny database over nanoprodukter får vi mulighed for at indsamle struktureret viden om, hvor nanomaterialerne findes, og hvordan forbrugerne potentielt bliver udsat for dem.

Den danske indsats tager udgangspunkt i et samarbejde med en række andre aktive lande i EU, fx Frankrig. Den danske indsats skal skubbe til udviklingen af en fælles EU-løsning. Denne indsats koordineres med Center for Nanosikkerhed.

Danmark vil over de næste år være aktivt involveret i at sikre, at REACH og andre relevante EU-direktiver og forordninger også på dette punkt kan fungere bedre, bl.a. ved at ændre og præcisere en række af dokumentationskravene til nanomaterialer.

Danmark skal påvirke den globale kemikaliedagsorden

Forurening med kemikalier sker gennem luft og vand på tværs af landegrænser samt via varer, som i stigende grad kommer fra lande uden for EU. Og antallet og anvendelsen af kemikalier er kraftigt stigende – ikke mindst i 3. verdenslande. En meget stor del af varerne på det danske marked er således produceret uden for EU. Dette gælder også ”kemikalietunge” varer som fx elektronik, plastprodukter og tekstiler. Derfor skal der fortsat fokus på den globale kemikaliedagsorden. Danmarks skal deltage i relevante fora for at dele viden, skabe indflydelse og fremme danske mærkesager.

Kviksølvkonventionen, der blev vedtaget i oktober 2013, er et godt eksempel på, at det virker, når Danmark bruger det internationale samarbejde til at opnå et resultat, der ikke kun gavner os selv men hele verden. Kviksølv er meget giftigt og kan spredes over lange afstande via luft og vand. Det kan ikke nedbrydes og ophobes derfor i dyr og mennesker. Kviksølv kan give alvorlige misdannelser hos fostre og nedsat intelligens hos børn og voksne. Konventionen indeholder bl.a. forbud mod anvendelse af kviksølv i visse produkter og processer, kontrolprocedurer for udledning i industrien og affaldshåndtering. Den globale aftale hjælper på samme tid også danske virksomheder, idet dansk teknologi kan bruges i kampen for at afhjælpe kviksølvforurening.

Generelt bliver en central opgave at sikre implementering og udvikling af de eksisterende kemikaliekonventioner, herunder at fremme tidlig global ratificering og ikrafttrædelse af kviksølvkonvention. Danmark skal i de kommende år – blandt andet igennem det fælles europæiske samarbejde under de globale kemikaliekonventioner – arbejde for, at europæiske virksomheder ikke får dårligere konkurrencevilkår samtidig med, at der ikke er uønskede påvirkninger af sundhed og miljø.

I det globale kemikaliearbejde i FN’s miljøprogram, UNEP, vil Danmark arbejde for tidlig handling, når nye kemikalieproblemer dukker op. Det gælder bl.a. som en integreret del af arbejdet for bæredygtig udvikling. Eksempelvis bør de kommende globale bæredygtigheds mål for 2030 medvirke til en udvikling, hvor færre skadelige kemikalier indgår i produktion og forbrug. For at fremme handling på det globale område skal der rettes fokus på økonomiske omkostninger ved ikke at mindske kemikalietrykket, og de økonomiske fordele ved at gøre det. Her spiller OECD en vigtig rolle i forhold til udvikling og levering af innovative værktøjer og metoder.

Danmark skal også arbejde for at styrke den globale kemikaliestrategi – Strategic Approach to International Chemicals Management (SAICM) – og initiativerne under SAICM. Målet med den globale kemikaliestrategi SAICM er at sikre, at man når 2020-målsætningen om, at kemikalier i 2020 bruges og produceres på en måde, som fører til en minimering af væsentlige negative effekter på miljø og sundhed. Da 2020 nærmer sig hastigt, vil Danmark de næste 4 år arbejde for at styrke SAICM, herunder særligt i forhold de indsatser, som støtter op om danske mærkesager såsom kemikalier i produkter og hormonforstyrrende stoffer.

I kemikalieindsatsen 2014-2017 skal samarbejdet mellem myndigheder, brancheorganisationer og andre interessenter fortsætte og yderligere styrkes. Denne brede involvering af interessenter er en stor fordel f.eks. i SAICM, hvor der arbejdes på i endnu højere grad at forpligte industrien til at påtage sig et større ansvar. Dialog med brancher, NGO'er og virksomheder er vigtig forud for globale forhandlingsmøder, da det kan styrke den danske indflydelse og medvirke til samarbejde om at opnå den bedst mulige regulering.

Beskyttelse af de arktiske områder gennem overvågning og globale aftaler

Forureningen sker globalt, og stofferne transporteres med hav- og luftstrømme til Arktis, hvor de ophobes i fødekæden. Viden om, hvilke stoffer, der ender i Arktis, og stoffernes potentielle effekter er vigtig både i forhold til at vurdere miljø- og sundhedseffekter, men også i forhold til at undersøge hvilke nye stoffer, der bør reguleres globalt. Stockholm-konventionen om persistente organiske miljøgifte (POP-stoffer) er et godt eksempel på, at global enighed om regulering til udfasning af giftige stoffer kan virke.

Danmark bidrager sammen med de andre lande i Arktisk Råd til at overvåge forureningen i Grønland og resten af Arktis med eksempelvis kviksølv, POP-stoffer og udvalgte stoffer med POP-lignende egenskaber (PBT-stoffer). Danmark vil fortsat arbejde for, at forekomsten af eksisterende og nye problemstoffer overvåges i Arktis og kommer på dagsordenen internationalt, når der er grundlag for det. I fremtiden vil indsatsen med PBT stoffer under REACH sammenkobles med monitoringsdata fra det arktiske samarbejdsprogram.

2. Giffri produkter

Kemi i hverdagen - forbrugeren skal kunne undgå problematisk kemi

Alle bruger og kommer i kontakt med mange forskellige produkter i vores hverdag. Alle disse produkter består af kemikalier. Vi har stadig meget begrænset viden om, hvorvidt kemikalier i produkterne udgør en risiko for forbrugerne eller forhindrer genanvendelse. For at beskytte forbrugere skal der tilvejebringes ny viden om problematiske kemikalier i produkter, så de ikke skader mennesker og miljø. Der skal være en særlig indsats for sårbare grupper – navnlig ufødte, børn og unge. Forbrugerne skal på oplyst grundlag kunne træffe aktive valg og tilvalg af produkter med mindre problematisk kemi.

Udfordringer	Hovedindsatser
Der er ikke tilstrækkelig viden om hvilke problematiske kemikalier, der findes i konkrete forbrugerprodukter, og hvilken betydning kemikalierne har for sundhed og miljø	Miljøstyrelsen undersøger i højere grad, om kemikalier i konkrete forbrugerprodukter udgør en risiko eller hindrer genanvendelse
Børn er særligt udsatte og følsomme for kemikalier	Produkter til børn og unge kontrolleres effektivt og undersøges for, om de er problematiske for børnene
Et stigende antal mennesker har allergi eller risikerer at udvikle allergi overfor særlige kemikalier	Videncenter for Allergi forlænges i perioden 2014-2017 for at samle og formidle viden, som kan danne grundlag for regulering
Forbrugere skal have adgang til information om risikoen ved skadelige kemikalier og hvor de findes	Forbrugerne informeres på nye måder, så de kan træffe oplyste valg om produkter med kemikalier. Der er fokus på samarbejde til udvikling af miljørigtige produkter.
Udfordringer med kemikalier opfattes meget forskelligt. Forskellige opfattelser står i vejen for effektiv kommunikation og samarbejde om nye gode løsninger	Der etableres et nyt Kemikalieforum til facilitering af dialog mellem interessenter, sikre kommunikation og pege på nye løsninger
Utilstrækkeligt kendskab til reglerne står i vejen for forsvarlig brug af kemikalier	Særlig fokus på information om regler til små- og mellemstore virksomheder. Dialog og samarbejde med bl.a. netværk og brancher for at give målrettet og lettilgængelig information
Overtrædelse af reglerne skaber ulige konkurrencevilkår for lovlige virksomheder	Øget fokus på samarbejde om kontrol mellem myndigheder, f.eks. SKAT og Sikkerhedsstyrelsen.

Forbrugerprodukter skal undersøges for farlige kemikalier

Den danske indsats på forbrugerområdet har i dag fokus på, hvorvidt de kemikalier, der findes i produkter såsom kosmetik, legetøj og tatoveringsfarver, kan udgøre en risiko for sundhed eller miljø. Indsatsen omfatter således også produkter og kemikalier, som ikke allerede er reguleret, for eksempel afgasning fra gulvtæpper beregnet til børn, indhold af perfluorerede stoffer i tekstiler og indhold af ftalater i produkter til børn. Miljøstyrelsens forbrugerprogram tilvejebringer solid faglig viden om kemikalier i forbrugerprodukter. Resultaterne fra indsatsen danner et vigtigt grundlag for oplysning og information til forbrugerne, og er samtidig et vigtigt input til EU om regulering på området. Viser undersøgelserne, at der er en risiko ved brugen, vil det normalt udløse tiltag til at begrænse udsættelsen, enten ved regulering, samarbejde med interessenter eller information.

I kemikalieindsatsen 2014-2017 skal der fortsat genereres viden om, hvilke kemiske stoffer, der findes i produkterne, og om de udgør en risiko. For at sikre, at fremtidens produkter og materialer også kan indgå i ressourcekredsløbet, skal der i højere grad indgå hensyn til kemikaliernes betydning for genanvendelse af forbrugerprodukter.

Særlig indsats rettet mod produkter, som benyttes af børn og unge

Børn og unge er særligt følsomme overfor kemiske påvirkninger. Derfor skal vi have fokus på de forbrugerprodukter, f.eks. legetøj, tekstiler, elektronik, som børn og unge benytter i hverdagen.

I kemikalieindsatsen 2014-2017 vil der være særlig fokus på risikovurdering af produkter, som benyttes af børn og unge under 14 år. Indsatsen skal sikre en målrettet og handlingsorienteret indsats mod ulovlige og problematiske produkter gennem tæt samarbejde mellem myndigheder og virksomheder. Indsatsen vil også have fokus på ikke-regulerede stoffer, som børn og unge er i kontakt med for at sikre, at de ikke udgør en risiko. Det vil indebære udarbejdelse af kortlægninger og risikovurdering af stoffer. Når resultaterne fra de forskellige risikovurderinger foreligger, vil den kombinerede effekt af stoffer med samme virkningsmekanismer i kroppen blive vurderet for at se, om den samlede påvirkning kan give grund til bekymring (cocktaileffekter).

I første omgang skal virksomhedernes behov for viden om reglerne afdækkes, derefter gennemføres information tilrettet de enkelte produkttyper, som legetøj, tekstiler mv. På den måde sikres det, at små og mellemstore virksomheder får et bedre kendskab til de relevante regler, ligesom de vejledes om, hvilke stoffer der er uønskede eller unødvendige i produkter til børn og unge.

Endelig vil kontrolindsatsen overfor produkter, der har børn og unge som målgruppe, fx legetøj, elektronik, kosmetik og tekstiler, blive styrket. Der vil være særlig stor fokus på varer og produkter fra ikke-EU-lande

Viden om allergi skal danne grundlag for regulering

Allergi er et prioriteret område på kemikalieområdet, idet et stigende antal mennesker har, eller risikerer at udvikle allergi, over for særlige kemikalier.

Videncenter for Allergi samler og formidler viden, som danner grundlag for særlig regulering både nationalt og i EU. Det danske Videncenter er internationalt førende på området og leverer direkte

indspil til EU-Kommissionen. Senest har arbejdet på Videncenter for Allergi dannet baggrund for det danske forslag til EU-regulering af chrom i læder.

Allergiområdet er herudover et område, hvor det er veldokumenteret, at der er en økonomisk fordel for samfundet ved at regulere disse stoffer. Derfor fortsætter indsatsen på allergiområdet og bevillingen til Videncenter for Allergi forlænges i perioden 2014-2017.

Der vil fortsat være generelt fokus på brugen af unødvendig kemi, herunder dufte, og der arbejdes på lang sigt for at nedbringe menneskers samlede udsættelse for unødvendige kemikalier. På den måde bidrages også til at mindske belastningen for mennesker, der er overfølsomme for kemikalier og dufte. I den forbindelse sikres, at den viden der er tilvejebragt via Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed ikke går tabt og fortsat vil kunne stilles til rådighed for patienterne. Bl.a. vil Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, i samarbejde med Miljøministeriet, videreføre rådgivningsfunktionen for duft- og kemikalieoverfølsomme mennesker.

Nye former for forbrugerinformation og samarbejde til udvikling af miljørigtige produkter

Miljøstyrelsens forbrugerprogram formidler råd om miljørigtig adfærd og om hvordan man undgår farlige kemikalier i hverdagen. I kemikalieindsatsen 2014-2017 vil der være behov for nye informationsaktiviteter for at sikre, at forbrugerne får kendskab til nyeste viden om kemikalienes effekter på miljø og sundhed. Det kan ske i form af informationskampagner eller nye metoder som 'nudging', som kan viderebringe budskaberne på en aktuel og inddragende måde. Formålet er, at forbrugerne på oplyst grundlag skal kunne træffe aktive valg og fravalg af produkter med mere problematisk kemikalier.

Samtidig er forbrugernes efterspørgsel afgørende i forhold til at skabe større udbud af miljørigtige produkter. Der skal derfor sikres en kobling til virksomhedernes muligheder og motivation på forbrugerområdet. Miljøstyrelsens indsats tilrettelægges modtagerorienteret i dialog med brancherne og vil i stigende grad være rettet mod udvalgte produktområder, for eksempel produkter til børn og unge. Der oprettes for eksempel et nyt partnerskab på tekstilområdet, hvor virksomheder kan arbejde sammen for en bedre styring og minimering af kemikalieforbruget. Herved skabes nye muligheder for industrien til at gå forrest i den grønne omstilling. Et andet eksempel er myndighedernes samarbejde med PVC-informationsrådet om alternativer til DEHP i medicinsk udstyr.

Et nyt Kemikalieforum skal sikre videndeling og dialog

For at fremme innovation, udbud og efterspørgsel efter de mindst miljø- og ressourcebelastende produkter, skal indsatsen omkring forbrugerprodukter i højere grad inddrage samarbejde mellem myndigheder og interessenter.

Etablering af et nyt Kemikalieforum, bestående af myndigheder, industri, forbrugerorganisationer og andre relevante interessenter, skal sikre videndeling og dialog på produktområdet. Et Kemikalieforum kan anbefale igangsætning af nye initiativer, som fx kortlægning, vurdering og vejledning med udgangspunkt i branchens udfordringer, samt pege på nye løsninger på produktområdet. Under Kemikalieforummet kan der også etableres et eller flere produkt- eller branchespecifikke råd (fx tekstiler, ROHS, legetøj, kosmetik mv.). Kemikalieforummet kan – i samarbejde med Miljøstyrel-

sen – udbrede information om nye regler til virksomheder og forbrugere, lige som det kan bidrage til frivillig udfasning og substitution af visse kemikalier.

Langt de fleste produkter importeres fra lande udenfor EU. Et styrket samarbejde mellem de involverede myndigheder, forbrugerorganisationer, brancheorganisationer og detailhandlen i det nye Kemikalieforum skal understøtte indsatsen på forbrugerområdet i forhold til importerede produkter, nye tendenser og fremtidens produkter.

Øget kommunikation skal forbedre virksomhedernes kendskab til reglerne

Mange – især små og mellemstore – virksomheder har ikke tilstrækkelig kendskab til deres forpligtigelser på kemikalieområdet og til kemikaliereglerne generelt. Dermed er det i mange tilfælde svært for virksomhederne at overholde lovgivningen.

Generelt frembringer REACH en enorm mængde viden om kemikalier, og denne viden skal udnyttes så godt som muligt af myndigheder, virksomheder, forbrugere og NGO'ere. Mere åbenhed og tilgængelighed til data og kemikalievurderinger er derfor vigtigt. Myndighederne skal udvikle rollen som formidler af information i REACH om kemiske stoffers skadelige egenskaber til virksomhederne.

Der foregår allerede en række informationsaktiviteter overfor danske virksomheder om REACH – bl.a. i form af dialogmøder, workshops og helpdesk-information. Informationsaktiviteterne skal udvikles, så der i højere grad fokuseres på at hjælpe virksomhederne med at intensivere substitutionsindsatsen og dermed få udfaset de problematiske kemikalier i produkterne.

I kemikalieindsatsen 2014-2017 sættes derfor fokus på kommunikation om kemikaliereglerne til danske producenter og importører. Når producenterne og importører informeres tidligere og grundigere om nye regler på området, får de bedre muligheder for at omstille produktionen og dermed udvikle deres produkter i tide.

Særligt vigtigt er det at komme ud med information om regler og håndhævelse til små og mellemstore virksomheder, hvilket generelt er en udfordring for myndighederne. Også iværksættere skal informeres, så de kender til reglerne allerede inden start af import eller produktion. Konkret gennemføres bl.a. virksomhedsinformation med fokus på de kemikalieregler, der særligt vedrører produkter rettet mod børn og unge (fx legetøj og tekstiler). Informationsprojekterne følges op med omfattende kontrolkampagner.

Nye informationskanaler og platforme skal udforskes i samarbejde med forskellige aktører herunder netværk og brancher for at give målrettet og lettilgængelig information.

Styrket nationalt samarbejde om kontrol er både til gavn for virksomheder og forbrugere

Styrket og målrettet kontrol er til fordel for virksomhederne, idet de ansvarlige virksomheder herigennem sikres lige konkurrencevilkår. Der skal udvikles risikobaserede strategier for håndhævelse af reglerne på udvalgte områder. Strategierne skal sikre, at kontrolindsatsen målrettes områder, hvor der både er sandsynlighed for overtrædelser, og hvor overtrædelserne udgør en fare for miljøet eller menneskers sundhed.

I kemikalieindsatsen 2014-2017 vil der være fokus på at styrke samarbejdet med andre myndigheder – som for eksempel SKAT, Arbejdstilsynet, Sikkerhedsstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Energistyrelsen og kommuner. Eksempelvis eksisterer der allerede i dag et samarbejde med SKAT omkring importerede produkter, og med Arbejdstilsynet om kontrollen med REACH. Dette samarbejde kan med fordel udvides og styrkes til flere områder. Første skridt mod at styrke dette område vil være at iværksætte en udredning af, hvor et styrket samarbejde vil være mest hensigtsmæssigt.

3. Ressourcer i kredsløb

Flere alternativer til problematiske kemikalier – øget substitution

Mange af verdens naturlige ressourcer vil komme under et betydeligt pres inden for en overskuelig årrække, hvis vi fortsætter med at forbruge dem i det tempo, vi gør nu. Derfor er det afgørende at sætte fokus på ressourcer og genanvendelse – også på kemikalieområdet. Det er ofte de særligt problematiske stoffer, som hindrer, at materialer kan genbruges, når de produkter, de indgår i, er blevet til affald. Selvom man ved, at visse stoffer er problematiske, bruges de stadig, fordi der mangler gode alternativer, eller fordi virksomhederne ikke kender alternativerne. Især små og mellemstore virksomheder mangler kendskab til muligheder for at udfase problematiske kemikalier ved at substituere dem med mindre problematiske stoffer eller skifte til en anden teknologi eller materiale.

Udfordringer	Hovedindsatser
Det er ofte de særligt problematiske stoffer, som hindrer, at materialer kan genbruges, når de produkter, de indgår i, er blevet til affald.	Der skal i højere grad ske en prioriteret indsats på tværs af kemikalieområdet og andre områder, f.eks. ressource- og affaldsområdet.
Problematiske kemikalier bruges, fordi der mangler gode alternativer, eller fordi virksomhederne ikke kender alternativerne. Især små og mellemstore virksomheder mangler kendskab til muligheder for at udfase problematiske kemikalier ved substitution	Etablering af en ny facilitet til fremme viden om substitution af problematiske kemikalier med mindre farlige kemikalier eller helt andre løsninger.

Samspil på tværs af fagområder og landegrænser skal skabe synergi

Der er behov for en prioriteret indsats på tværs af kemikalieområdet og andre fagområder, ministerier og i samarbejde med erhvervsliv og NGO'er. Aktiviteterne i kemikalieindsatsen 2014-2017 skal koordineres tæt med regeringens arbejde med affaldshåndtering- og forebyggelse, Erhvervspanelets anbefalinger, indsatsen på det miljøteknologiske område samt arbejdet med at fremme offentlige grønne indkøb og miljømærker. En sådan indsats skal også bidrage til at bane vejen for, at dansk design og industri bliver førende i forhold til at begrænse brugen af problematiske kemikalier.

Virksomheder er i dag ikke blot placeret i ét land, men deler ofte produktudvikling, produktion og bearbejdning op i enhedsoperationer, som udføres i en lang række forskellige lande. Derfor er det vigtigt at samarbejde med andre lande om at sætte fokus på problematiske stoffer i produkter, som hindrer en genanvendelse af ressourcerne.

Da kemikalieforbrug og forurening afhænger af aktiviteter i en række sektorer, vil Miljøministeriet, hvor det er muligt, arbejde for at kemikalie- og affaldsdimensionen indarbejdes i det generelle internationale arbejde med grøn økonomi, ressourceeffektivitet og bæredygtig produktion og forbrug.

Samarbejdet mellem danske myndigheder er et vigtigt fundament for det globale arbejde. Et strategisk samarbejde mellem Miljøministeriet og Udenrigsministeriet vil eksempelvis skabe større dansk indflydelse i diskussionerne i UNEP og den globale finansieringsmekanisme, GEF.

Ny facilitet om kemikaliesubstitution

For at kombinere erhvervsudvikling, kemikalieindsatsen og genanvendelse af affald etableres en ny facilitet til fremme af substitution af problematiske kemikalier med mindre farlige kemikalier eller helt andre løsninger.

Faciliteten vil bygge på eksisterende samarbejder på universiteter i Danmark, hvor bl.a. erfaringer fra arbejde med substitution af kemikalier i større virksomheder skal udnyttes. Nye rammer for dialog og videndeling mellem forskere, myndigheder og virksomheder, skal medvirke til at skabe en mere bæredygtig brug af kemikalier i produkter og processer i Danmark. Særligt vil nye værktøjer gøres brugbare for små- og mellemstore virksomheder med henblik på at give dem innovative muligheder for at substituere problematiske kemikalier i produkter og materialer. Det vil bidrage til at forbedre danske virksomheders konkurrenceevne og øge Danmarks internationale gennemslagskraft på substitutionsområdet.

En vigtig del af arbejdet for den nye facilitet bliver, at små- og mellemstore virksomheder kan få rådgivning om, hvordan de konkret kommer videre med at få udfaset problematiske kemikalier. For eksempel kan crowdsourcing være en metode, hvor faciliteten vil kunne hjælpe virksomhederne med at finde frem til konkret viden og erfaring i universitetsmiljøet og i højere grad koble studerende med virksomheder. Der skal derfor udvikles digitale løsninger, f.eks. i form af en portal, hvor virksomheder/interessenter kan stille spørgsmål og opgaver (crowdsourcing).

Også den nye substitutionsportal - SUBSPORT – med op mod 500 cases om substitution, skal udnyttes optimalt i arbejdet med at få banet vejen for substitution i særligt små- og mellemstore virksomheder. Den nye facilitet skal konkret have fokus på at videreudvikle eksisterende databaser og beregningsværktøjer samt kombinere forskningsbaseret viden om kemikaliers egenskaber i produkter og processer med et stærkt erhvervsamarbejde med henblik på at:

- problematiske kemikalier substitueres med mindre problematiske kemikalier eller processer
- produkter er fri for miljø- og sundsskadelige kemikalier, der udgør en barriere for efterfølgende genanvendelse
- kemiske processer optimeres, så brugen af problematiske kemikalier minimeres og mængden af affald reduceres
- værktøjer til systematisk design af processer og produkter uden brug af problematiske kemikalier videreudvikles

Den nye facilitet skal bidrage til en udvikling af det danske samfund hen imod en cirkulær økonomi, hvor materialer og værdier i produkterne i højere grad recirkuleres, således at forbruget af energi, jomfruelige råstoffer samt problematiske kemikalier reduceres mest muligt. Der skal i særlig grad fokus på, at små- og mellemstore virksomheder får bedre muligheder for at reducere anvendelsen af kemikalier, der er en barriere for efterfølgende genanvendelse af produkter og materialer.

Faciliteten skal efter 2017 drives selvstændigt.